

Posudek vedoucího na bakalářskou práci Ivany Rubášové „Egyptské vlivy na archaické kúroi“, 113 s., 165 obr., Praha 2006.

Předložená práce svým rozsahem a množstvím použité literatury značně přesahuje normu stanovenou pro práce bakalářské. Je rozdělena do osmi kapitol, zahrnujících vztahy Řecka a východního Středomoří, sochařství archaického Řecka, sochařství Egypta, Kréty, kykladských ostrovů, proporční systémy řecké a egyptské, vlivy jednotlivých oblastí na řecké sochařství a závěry.

První kapitola se pohybuje v obecnější rovině, autorka v ní kombinuje historická fakta s mytologií. Nepříliš šťastně zvolený se mi zdá být název podkapitoly „Vztahy řecko-kykladské“. Cheramyova socha „Héry“ nebyla metopou Heraia, jde o volnou sochu, nehledě k tomu je Heraion iónský chrám, takže neměl metopy (str.9).

V kapitole o řeckých archaických sochách bych nesouhlasila s tvrzením, že zejména sochy z iónských a ostrovních škol jsou charakteristické hranatým tvarem (str.18), zvláště pokud není doplněno konkrétním chronologickým údajem, totéž platí i o vztahu ke dřevořezbám (tamtéž). Polychromie se v archaické době užívala samozřejmě i pro mramorové sochy – srov. např. Berlínská bohyně, Koré v peplu (str.20). Podrobně jsou probírány jednotlivé fáze daidalského stylu 7.století, stejně tak i charakteristické znaky řeckých kouroi a jejich pravděpodobná funkce (která je odedávna předmětem četných diskusí). Jestliže se autorka přiklání k názoru, že kouroi představují bohy, nejčastěji Apollóna, event. jeho „obraz“ (str. 30), neměla by na následující stránce vysvětlovat nahotu kouroi slovy:

“nahota...symbolizuje čistotu, člověk..stojí tak před bohem, tak, jak byl stvořen...“Další část této kapitoly tvoří velmi podrobný popis nejdůležitějších řeckých mužských soch archaického období. Obdobně jsou zpracovávány i egyptské sochy téže doby. Po nich teprve následují, pro mne poněkud překvapivě a nepochopitelně, samostatně pojednáváné mužské sochy z řeckých ostrovů, které mohly nebo spíše měly být zařazeny do řeckého sochařství, byť i, pokud by autorka chtěla, do samostatné podkapitoly. Chybné je rovněž geografické rozčlenění: do Kyklád patří Théra, zatímco Samos je ve Sporádách (str.66, 68). K naxijské sochařské škole má podle mého názoru blízko kouros z Théry (event.z Mélu), štíhlou „nesportovní“ postavou s málo vyznačenými anatomickými detaily; mohla být zmíněna také sfinga naxijských v Delfách.

V posledních kapitolách se autorka věnuje proporčním systémům egyptských a řeckých mužských soch a jejich srovnání a otázce ovlivnění řeckých soch egyptskými. I v této části (jako i na jiných místech – viz. výše) si I.Rubášová v jednotlivých pasážích mnohdy odporuje. Na příklad na str.86 uvádí jako vhodný příklad přímého egyptského vlivu kúra ze Sunia (nikoliv Sunionu, jak píše), aby v následujícím odstavci napsala, že egyptský kánon dobře znali jen umělci na ostrovech, nikoliv na pevnině. Ke str. 87: pozice paží v této rané fázi souvisí s použitým materiálem. U bronzové sošky jsou volnější, než u monumentální sochy kamenné, kde vytesání paží přitisknutých k tělu je kamenicky snazší (opravdu se u daidalských monumentálních soch setkáváme s různou pozicí paží?).

Práce je poměrně čtivá, ale často autorka přehlédla chybějící slovo nebo použila nesprávných tvarů (např. str. 13: ...“procesí zobrazující tančící a na hudební nástroje hrající satyři“, vícekrát se opakující „žoldnéry“, str. 31: kouroi měly a mnoho dalších). Za klad lze považovat, že se I. Rubášová snaží vyrovnat s množstvím často si odporujících teorií různých badatelů a zaujmout k problémům vlastní stanovisko, ale mnohdy za cenu jisté roztržičnosti a nejednotnosti názoru.

Jak již bylo poznamenáno v úvodu, práce je velmi obsáhlá, opatřená kvalitní barevnou obrazovou přílohou a bohatým seznamem literatury. U něho by bylo asi vhodnější řadit literaturu abecedně vcelku, nikoliv podle knihoven na fakultě a doplnit ho i o časopisecké

studie (nikoliv pouze názvy časopisů, z nichž bylo čerpáno), které se v autorčině provedení musí hledat v jednotlivých poznámkách v textu.

Závěrem konstatuji, že i přes uvedené připomínky práce splňuje podmínky na bakalářské práce kladené, a že ji lze považovat za vhodný podklad pro obhajobu za účelem získání titulu bakalář.

V Praze dne 4.9.2006

Doc. Iva Ondřejová, CSc.